



Ivana
Ondriová

MOTÝL

Žena
severana

Žena
severana

Žena severana

Ivana Ondriová



VYDAVATELSTVO MOTÝL

Copyright © Ivana Ondriová, 2024
Zodpovedná redaktorka: Perla Bartalošová
Grafická úprava: Zuzana Ondrovičová
Foto na obálke: Nathalie Seiferth / Trevillion Images
Vydalo: Vydavateľstvo Motýľ, s. r. o.
www.vydavatelstvomotyl.sk
Vydanie prvé. Rok vydania 2024
Tlač: TBB, a. s., Banská Bystrica

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, ani nijakými prostriedkami bez písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN: 978-80-8164-362-0

Autorke vo vydavateľstve Motýľ vyšli tituly:

Vreckárka z Florencie

Stratená nevinnosť – skutočný príbeh o zakázanej láske

Opýtaj sa boha

Prázdne duše

Tu si v (ne)bezpečí

Vlčia hora

Kto skrotí Kláru

Vôňa neba

Radio Love

Cudzinka nemiluj

Nebezpečne očarená

Chlapi na zbláznenie

Značka: Neľúbená

Nezvestný

Mladý, sexi a iba môj

Milovanie po mexicky

1. KAPITOLA



1632

Severozápadné Slovensko, vysočina Zvoník, Diablov les

Veľké vlny hnevľivo narážali do skalnej steny a hlasno buráčali. Stála vysoko na kopci a silný vietor jej lepil hrubú látku sukne na štíhle lýtka. Mala pocit, že po dlhých jedenástich dňoch sucha cíti vo vzduchu konečne dážď. Voňal lahodne a ona tú vôňu nasávala do vysilených pľúc prudkými nádychnami. Celú cestu sem bežala, aby získala dostatočný náskok a svoju samotu a slobodu si užila čo najdlhšie. Teraz ju pľúca páľili ako žeravé uhlie a nútili ju oddýchnuť si.

Keď po chvíľke za sebou začula zvuk lesnej trúby, pochopila, že sú blízko, a ak sa s nimi nechce stretnúť, musí ihneď zmiznúť v druhej časti lesa.

O niekoľko minút sa na čistine objavia muži jej otca, ktorí boli od skorého rána na love a ten neukončia, kým z kože nesťahnu aspoň tucet králikov a poltucet líšok. Prečo prišli až sem?

Ich divé psiská hlasno štekali napriek tomu, že tam, na druhej strane lesa, bol ich veľký nepriateľ a odveký protivník. Severan.

Vzala sukne do rúk, pretiahla si ich pomedzi stehná a uviazala na nich hrubý uzol. Potom sa rozbehla k hustému kroviu, ktoré ju čochvíľa ukryje pred zrakmi jej spoluosadníkov. Nedbala, že ju ostré pichliače poškriabali po hánkach rúk a pravom líci. Radšej to, akoby sa mal do ostria zamotať chumáč jej červeno-zlatých vlasov a zanechať tu po nej stopu. Tie vlasy by ju ihneď usvedčili, pretože v osade Borisa Grajnika, vzdialenej odtiaľto asi štyri kilometre, nemal vlasy takejto nezvyčajnej farby nik okrem jeho dcéry.

Cítila, ako ju malá dýka v koženej pošve udiera do boka a oškiera jej jemnú kožu, ako jej pod košielkou a jazdeckou vestou tlčie srdce a v čižmách mravčia chodidlá. Brodila sa vysušenu zeminou nepreniknuteľného lesíka s rovnakou ľahkosťou ako v iné dni, keď podnikla svoj útek až k útesu, kam mala zakázané chodiť. Mohli ju azda upodozrievať? Nebodaj sám Artúr? Preto sa dnes so svojimi lovcami priblížil až sem k riečisku? Alebo to bola len náhoda?

Hoci bola ukrytá medzi vysokými jelšami a ubehla dobrý kilometer, predsa k nej stále doliehal štekot bratových psov. Zabočila doprava a hneď nato urobila prudkú kľučku opačným smerom, až sa jej pod nohami zvírilo popadané lístie. Ticho ševelilo a tlmilo každý jej krok. A čoraz tichšie boli aj tie psiská, čo značilo, že im uniká.

Zvýskla, oblizla si vysušené pery, prehodila vrkoč na druhé plece a preskočila konáre pohodené na prašnej zemi. Tmavými očami sledovala každý strom, každú vetvu, ktorá sa chvela vo vánku, jastriac nimi ako sokol. Nevidela však nič, iba spleť zeleň konárov a košaté koruny dubov a jelší. A to ju upokojovalo.

Ešte kúsok a bude v tej časti lesa, kde zvykne s ostatnými ženami zbierať byliny pre svoje liečivé masti či hríby do polievky. Jednoducho sa k nim pripojí a...

Odrazu však čosi zbadala a prudko zastala. Bolo to niečo, čo tam nepatrilo. Prudko dýchala a sprvu sa nazdávala, že je to mŕtve zviera, ktoré padlo rukou jedného z otcových lovcov. Lenže tí by tu korisť nenechali len tak ležať, ale ešte zahorúca ju stiahli z kože.

Vytiahla z pošvy naostrenú dýku a priblížila sa k nehybnému kľbku pohodenému v listí. Nevidela žiadnu hustú srst, a hoci zatiaľ ťažko rozoznávala kontúry toho, čo pri jednom zo zvalených stromov ležalo, predsa si začala byť čoraz istejšia, že to nie je zver.

Prehltla a priblížila sa k tomu sotva na pol metra. Vtedy ustrnula. Chvíľu trvalo, kým si utriedila myšlienky a prekonala zvieravý pocit v hrudi. Ešte raz očami prečesala okolie, ktoré bolo prázdne a celkom mlkve, a potom ich zabodla doňho. Čí bol? Komu patrilo? Kto ho tu nechal samého?

A kto mu tak ublížil?

Helena Grajniková sa dívala na drobné chlapča prikryté ušpičeným plášťom z páchnucej kože. Ak by nevidela kúsok z jeho bledej tváre, možno by pochybovala, že skutočne ide o človeka.

Nahla sa k nemu bližšie a natiahla ruku k štici pieskových vlasov, ktoré zlepila krv.

„Ach bože,“ hlesla.

Bola čerstvá a chlapec sa ani nepohol.



Druhá strana Zvoníka, panstvo Asger

Už to nemali ďaleko. Zbadal sivý dym stúpajúci z tlejúcich ohnísk a tušil, že ženy údia nové porcie syra tak, ako im to pri odchode nariadili. Delili ich od nich možno dva kilometre rýchleho cvalu dolu svahom. Bodol čierneho žrebca Gambryho do slabín, aby zabral, pretože odrazu až priveľmi zatúžil po silnom

jablčnom víne a dobre uvarenej jahňacine, ktoré v ústach necítil celé tri dni.

Dva tucty mužov, ktorí ho sprevádzali na poslednej výprave, sa po viac ako dvoch týždňoch vracali domov k svojim milujúcim ženám či nadržaným milenkám.

Erik pomyslel na tú svoju, ktorá mu pred piatimi rokmi porodila milovaného syna. Jeho najbližší naňho tlačili, aby ich vzťah uzákonil aj pred Bohom a žil s ňou, ako sa patrí. A malý chlapec mal otca po krvi, po práve aj po meči.

Lenže on si nebol istý, či je Astrid Záriečna ženou, s ktorou chce mať spoločné lôžko a aj život. Bola síce pekná a povolná a svojou krásou vedela pobláznit' nejedného chlapa v dedine, no necítil k nej viac ako vďačnosť, že mu porodila zdravé dieťa, a tiež silnú telesnú túžbu, keďže bola ochotná robiť mu spoločnosť kedykoľvek si o to zažiadal.

Aj teraz uznával, že sa viac teší na chlapca ako na jeho matku.

Po chvíľke vstupovali cez drevenú dvojbránu na jeho panstvo v doline pod vysočinou Zvoník. Ako predpokladal, ženy nechali prácu prácou, utreli si ruky do sukníc a vyhrnúc si ich až nad kolená, rozbehli sa im naproti. Zatiaľ čo chlapi vedľa neho jeden po druhom zoskakovali zo žrebcova a s hlasným mliaskaním ich bozkávali na tváre a do rozviazaných košielok, on sivými očami hľadal drobného Timona.

Nikde ho nebolo.

Inokedy by výskal od šťastia a s drobnými pästami vo vzduchu by sa domáhal k nemu na Gambryho chrbát. V tesnom objatí by potom prešli tých pár desiatok metrov k hlavnému ohnisku a Erikovmu príbytku, pred ktorým zvykla postávať Astrid s rozpálenými lícami. Úsmevom by mu naznačila, že bude v noci jeho. Pri tom pomyslení pocítil chvenie až v chodidlách. Nemal ju už dlho... možno aj dva mesiace, istý čas sa jej totiž vyhýbal, pretože si v hlave potreboval utriediť myšlienky a rozhodnúť sa, čo k nej vlastne cíti.

Erik Asger prešiel okolo ohniska a už bol len kúsok od domu, do ktorého vstup však zíval prázdnotou.

Nebolo ani Astrid.

Zakľal, zabodol do suchej zeme pri ohnisku svoj lovecký luk a zoskočil zo žrebca. Nešetrne trhol zubadlom v jeho papuli, aby ho naviedol správnym smerom.

„Astrid!“

Otvoril ťažké dvere a nakukol dnu do chladného a tmavého priestoru.

„Timon!“

Keď si jeho oči privykli na prítmie vnútri, rýchlo zhodnotil, že je dom prázdny. Chýbala v ňom sladká vôňa koláčov aj pach synovej detskej pokožky.

„Do horúcich pekiel.“

Znovu vyšiel do zachmúreného neskorého poludnia a pri pohľade na všade panujúcu radosť a smiech potlačil znechutenie. Kde sú Astrid a jeho syn?

Zamieril k zadným domom v dedine, v ktorých jeden po druhom mizli jeho chlapi. Niektorí si ho všimli a spýtavo zodvihli obočie, iní mu viac nevenovali pozornosť a starali sa len o svoje milé. Boli s ním devätnásť dní od rána do rána každú minútu dňa a potrebovali sa uvoľniť. Mohol im to zazlievať?

Lenže on bol napätý viac ako pri strete s nepriateľom.

Keď zbadal Marianu, jednu z Astridinych priateľiek, ktorej muž pred dvomi rokmi zahynul na zápal pľúc, zastal a dal príchod svojej zlosti. Nanešťastie sa vršil na nesprávnej osobe.

„Kde je Astrid? Videla si ju?“

Nemohol si nevšimnúť jej vystrašený pohľad, ktorý mala ako srnka. Mariana sa zo smrti manžela nepozviechala a ani nevyhľadala náručie iného. Na jednej strane mu imponovalo, že mu ostávala verná aj po tom, ako navždy odišiel, na strane druhej vedel, že ona sama takto dlho neprežije. Žena bez muža bola na vysočine stratená.

„V dome nie je. Ani Timon. Vrav, kam šli?“

Myslel si, že pokrúti hlavou na znak toho, že nič nevie. Preto ho prekvapilo, keď ticho zašeptala:

„Do lesa.“

Nechtiac ňou zatriasol a uprel zrak na jagavé stromy za drevenou bránou a ohradami. Skveli sa nevídanou krásou, zároveň však boli zradné. Šesť dní cvalu od zelenkavej scenérie sídlil rakúsky markgróf Epstein, potomok Babenbergovcov, ktorý sa pred dvadsiatimi rokmi pokúšal z čírej rozkoše dostať vysočinu Zvoník, ležiacu v blízkosti pohraničia, pod svoju správu. Asgerovci sa však pozemkov, ktoré získali plným právom po meči, nemienili vzdať. Vydobyli si ho už pred rokmi krvou, aby tu našli svoj nový domov. A približne štyri dni jazdy odtiaľto mal svoju dedinu Boris Grajnik, Epsteinov vzdialený bratanec. Od toho im hrozilo omnoho väčšie nebezpečenstvo, keďže sa na Zvoníku ďalej rozpínal a túžil si ho privlastniť od severu až po juh.

„Sama?“ zasyčal cez stisnuté zuby.

„S Timonom.“

„Takže sama,“ vyplul a mierne ju odstrčil. „Prečo s ňou nešiel niekto z mladých chlapov? Načo tu sú? A čo ju to pochytilo?“ Zúrila a svoj hnev ani neskrýval. „Išla na byliny? Stalo sa niečo chlapcovi, a preto rýchlo potrebovala liek?“

„O ničom takom neviem.“

„Tak na kiego čerta sa vybrala s mojím synom sama do lesa?“

Odpovede sa nedočkal. Prekročil jej tieň a s rukou na rukoväti dýky za opaskom zamieril k vstupným múrom. Premáhal ho nepríjemný pocit, ktorý rástol s každým pribúdajúcim metrom, čo ho delilo od východnej strany panstva. Už zabudol na hlad aj neutíchajúcu túžbu pomilovať Astrid. Myslel iba na to, že jeho syn nebol na panstve a že ovzdušie, ktoré sa okolo neho vznášalo, páchlo prichádzajúcim dažďom... aj jeho vlastným strachom, ktorý necítil už veľmi dlho.

A krvou?

Pobehol, hľadiac priamo na vysokú dvojbránu, ktorou sa z panstva vychádzalo a ktorá bola pootvorená na úzku štrbinu. V duchu sa pokarhal za to, že si nevzal koňa, aby mohol okamžite vyraziť do lesa. No stále sa nádejal, že...

V tieni nevelkého otvoru sa znenazdajky zjavila postava.

Automaticky zovrel rukoväť zbrane pevnejšie do dlane a obzrel sa za plece, hľadajúc svojich mužov. Chystal sa na pokrik znamenajúci, že na ich pôdu vstúpil nepriateľ, keď tu odrazu prichádzajúceho spoznal.

Zavyl, rozbehol sa vpred a ani nie o dve sekundy zvieral Astridine oblé plecيا svojimi drsnými prstami. Bola to ona, kto práve prednou bránou vstúpila do Asgerovej dediny. No nie tak, ako si predstavoval pri svojom návrate domov. Nečakala ho žiadna teplá náruč, horúce bozky ani jej teplé telo pritisnuté o to jeho. Šokovaný sa díval do jej mŕtvoľne bledej tváre a na šaty poprúkané krvou. To tú pred chvíľou cítil, hoci bola Astrid ešte za bránou.

„Pre Svätého Otca, čo sa stalo? Kde je môj syn? Kde je chlapec?“

Pohľadom zaletel za jej nevysokú postavu do nepreniknuteľnej húštiny. Mal pocit, že tam čosi číha.

Astrid fňukala a vrátila ho myslou späť k nej a ku krvavým stopám na hnedej látke jej jednoduchých šiat, ktoré nepatrne pošúchal končekmi ukazováka a palca. Nebola jej. Ona veru nekrvácala... Neochkala, neplakala od bolesti, iba naňho upierala obrovské bridlicovo sivé oči doráňaného zvieraťa. Topil sa v nich a čítal pravdu. Niečo sa chlapcovi prihodilo! Spôsobilo mu to triašku a zovrel hrdlo tak silno, akoby ho niekto stlačil kameňmi.

„Vrav!“ nešetrne mykol jej poddajným telom. „Ako to, že s tebou nie je Timon? Stratil sa? Zaostal v lese? Povedz mi už konečne, čo sa stalo a prečo si od krvi!“

„Je jeho.“

Zúrivosť v ňom takmer vybuchla.

„Je tvojho syna! Každá kvapka. Každúčka jedna. Bolo jej veľa, priveľa... Tiekla z neho prúdom. Z jeho hlavy, hrude... On... on...“

„Čo on? A kde?“ Erikov hlas burácal dedinou a postupne k nim pritiahol ostatných. Pobadal, ako sa k nemu blížia chlapi jeden po druhom. „Kde si ho nechala? Zraneného?“ reval.

„V... v lese. Nevládala som ho niesť takú diaľku.“

„V lese?“ zrakom prebodol každý strom, na ktorý dovidel. „Kde v lese? V ktorej časti?“ búšil do nej, aby sa ihneď všetko dozvedel.

„Ach...“

Keď zbadal jej uhýbajúci ohľad, pochopil, že zrejme porušila ich nepísaný zákon a zašla s jeho synom pridaleko. Toto jej nedaruje!

„Bola si s ním pri útese? Na zakázanej strane? Vrav, ženská! Vzala si ho tam, kde je padajúca voda? Takmer dva dni chôdze odtiaľto? Zbláznila si sa? To si až taká hlúpa? Je to malé dieťa!“

„Však sme tam už neraz boli. Aj s ostatnými ženami a deťmi. Keď boli potrebné byliny. Medvedí cesnak, skorocel.“

„Nie počas výpravy! Bez mužov!“

„Ostali sme na našej strane!“ fíkla a natiahla k nemu zakrvavené ruky. Štítil sa ich, no nie pre krv, ale pre to, že neboli nežné, materské a schopné robiť dobré skutky. A že tam Timona len tak nechali.

„Prisahám. Bol taký zvedavý. Túžil ju vidieť, keď sme už boli tak blízko! Tú vodu! Nepremýšľali sme, ako ďaleko to bude odtiaľ domov. Len sme šli za tým ohromným zvukom...“

„Bože môj.“

„Ani sme tam nedošli. Zatúlal sa. A potom... Potom...“

„Opustila si ho.“

„Nebolo mu už pomoci, Erik. Neboráčik, keď som ho našla, nehýbal sa. Nič nevravel. Dych sa mu zasekol v hrdle ako vtáčatku. Náš pán si ho vzal k sebe, tak je to. Tvojho drahého. Iba ja... iba ja som ti ostala.“

„Po... Povedz, že si vymýšľaš, ženská!“

„Pravdu vravím. Tvoj Timon umrel.“

Erik sa napol a vykrikol tak silno, až ju takmer ohlušil.

„Nieeee! NIEEEE!“

Potom do nej surovo sotil, takže padla dolu zadkom na prašnú zem. Zaúpela a počúchala si citlivú kostrč, v ktorej jej vytryskla ohlušujúca bolesť.

„Nie! Ako? Prečo? A kto? Kto mu to urobil?“

Erik sa v zlosti málokedy ovládal. Bol ako víchrica, ktorá so sebou brala všetkých a všetko bez rozdielu. Bolo tak tomu aj teraz. Bez kúska citu ju lapil pod krkom a vytiahol späť do stoja. Nohy sa jej hompáľali vo vzduchu, akoby boli na povrázkoch, a krk pomaly, ale isto opúchal. Nemal s ňou zľutovanie a ju to v srdci zabolelo. Ešteže ho zopár mužov začalo tíšiť a dohovárať, aby si zachoval dravý rozum a svojej žene neublížoval.

Astrid zaťala zuby a z posledných síl mu šplechla do tváre:

„Myslela som, že možno vlk. Vlčica... Že ho dostal ten divý zver.“

Zbledol a zatriasol ňou ako mechom. Chýbalo málo a uduší ju. Už sotva lapala po dychu a pery jej modrali. Prihovárala sa mu šeptom, ktorý škrípala, akoby niekto otváral hrdzavé pánty.

„No nie... To oni. Boli to isto-iste oni, Erik. Videla som ich stopy. Počula ich. Boli to tí bastardi, Grajnikovci.“



Helena bežala tak rýchlo, čo jej sily stačili, ale aj tak ju zvieral pocit, že domov prichádza neskoro. Slnko už bolo nízko a takmer sa strácalo za horami. Vzduch sa ochladil a štípal ju v rozhorúčených pľúcach. Keď napokon konečne prekročila hranicu pozemku, nohy sa jej podlomili a ona sa zviezla na zem. Ešte v sebe naša dostatok sily, aby chlapča jemne položila do trávy, a potom privrela oči.

Koľko bežala? Dobrých sedem kilometrov?

Chlapček bol ako taký vtáčik. Bledučký, chudý a ľahký. Beh na toľkú vzdialenosť by jej však dal zabrať aj s menším nákladom.

Túžila byť rýchlejšia a obratnejšia, mať krídla a prekonať vzdialenosť na ich panstvo do niekoľkých minút, aby zvýšila chlapcove šance, hoci tie doslova viseli na vlásku.

Žil.

Teda dýchal, keď ho našla skrvaveného v lístí. Jeho dych bol sotva počuteľný, a ak by mu líce nepriložila k ústam, ani ho nezacíti. Keď si uvedomila, že to predsa len nie je vánok, ale dych toho dieťaťa pohodeného v lese, začala bojovať, aby ho zachránila.

Netrvalo dlho a zbadala prvé kroky, ktoré mierili k nej. Končne. Nevládala ani len zakričať, aby jej šli v ústrety.

„Helena!“

Zamihala ťažkými viečkami a kývla na starú Juditu, ktorá k nej podišla ako prvá.

„Dievča drahé, kde si sa túlala? Čo je to? Líška?“

„Chlapec,“ hlas sa jej zaodráhal.

Judita zmĺkla a kopla nohou do kľbka položeného vedľa mladej ženy.

Zhíkla, keď sa tenký kabátec pootvoril a odhalil tvár malého dieťaťa.

„Akože je slnko nado mnou. Kto je to? Čie je to decko?“

„Neviem... Našla som ho v lese.“

Judita si kvokla na zem a sklonila hlavu so záplavou dlhých sivých vlasov k telíčku. Na to ukazovákom ťobla do chlapcovho bledého líca. Akoby sa ho štítla.

„V lese? Kde v lese?“ vyzvedala mdlým hlasom. „Tu neďaleko?“

„Judita, nie je to jedno? Zavolaj ostatných! Kde toľko trčia? Treba mu pomôcť! Sotva dýcha. Umiera!“

Stará žena zaváhala a pozrela si dieťa tentoraz dôkladnejšie. Tľoskla jazykom a roztvorila mu krvou zaffkanú košeľu na

útlom hrudníku, odhaliac hlbokú bodnú ranu, a potom kostnaté prsty strčila do jeho drobných úst.

Do Heleny vošiel hnev. Prudko sa posadila a odstrčila starenu bokom. Vzala chlapca do náručia rozhodnutá vyraziť k domom pred sebou. Cítila síce slabosť v každej kostičke v tele, no predsa sa jej podarilo postaviť na nohy a urobiť nepatrné kroky vpred.

Judita sa jej však postavila do cesty.

„Čo to robíš? Stratila si azda rozum? Treba zistiť, kto sú jeho rodičia. A dať ho do tepla. K ohňu! A poslať po liečiteľa, nech mu pomôže!“

„Vieš ty, s čím sa zahrávaš, dievča?“

Helena na starenu vypleštila oči. Kým sa jej však stihla opýtať, ako to myslí, zočila niekoľkých chlapov vrátane svojho otca a brata, ako sa k nim blížia.

Udrela do Judity bokom a s dieťaťom v náručí podišla k bratovi. Túžila mu odovzdať to bremeno s vierou, že bude oňho konečne dobre postarané a bude v bezpečí.

Nečakal však, že ju Artúr doma privíta silným zauchom, ktoré ju takmer odhodilo späť k Judite. Ledva to dieťa udržala v rukách.

„Hlupaňa. Kam si sa podela?“

A hoci sa mu chcela ubrániť, nemala ako. Líce ju páľilo a srdce vzplanulo rozhorčením. „Lov sa skončil pred dobrými štyrmi hodinami. Prečesali sme celé okolie a teba nenašli. Bola si na útese...“

Čosi nesúvislé zajachtala, ibaže jej slová sa stratili vo virvare hlasov okolo. Napokon sa toho hlavného chopil jej otec. Ak sa však nádejala, že aspoň v ňom nájde oporu, mylila sa.

„Na útese... Koľkokrát, Helena. Koľkokrát sme ti dohovárali. A zbytočne. Pomôže azda násilie? To mám urobiť? Vzťahnuť ruku na vlastnú krv?“

„Otec...“

Zatriasla chlapcom v náručí, aby otca primáľa dívať sa na to, čo je teraz oveľa dôležitejšie než jej výlet k skalnému previsu.

„Ešte som neskončil. Ako si dovoľuješ prerušiť ma? A neuposlúchnuť? Dva týždne nevystrčíš z osady nohu. Žiadne byliny, žiadna jazda na Dáme, ani kúpanie v potoku. Vravím ti, Helena, budeš čušať na poli alebo pri hrncoch ako ostatné naše ženy. Už stačilo.“

„Otec...“

Priskočil k nej a zovrel jej plece v obrovskej dlani. Chcela na obranu vykriknúť, ale zastavil ju jeho vlčí pohľad, ktorý uprel na dieťa s hlavou opretou na jej prsiach. Až teraz ho zbadal.

„Pre boha živého,“ hlesol po chvíľke úporného ticha a odstúpil od dcéry na dva kroky.

„Pre toto prichádzam neskoro, otec,“ zatriasla chlapčatom, až mu hlávka kývla doboka a košieľka sa roztvorila do strán. V očiach jeho otca bol už doslova bes.

„Pre to zranené chlapča, ktoré sa zjavne stratilo matke. Určite je celá bez seba od strachu. Zachránila som ho pred istou smrťou. Vzala ho z lesa, kde by ho iste roztrhala zver a...“

Chcela mu povedať viac, no zozadu k nim pristúpila Judita. Priniesla so sebou svoj typický starecký pach a silný závan pôdy, tabaku a popola. Helena nerozumela, prečo ešte neodišla hľadať matku dieťaťa, ktoré jej umieralo na rukách, ale bola stále tu.

Judita zahmkala a kývla šedivou hlavou. Chumáče sivých vlasov odhalili jej vráskavú tvár a prižmúrené lesknúce oči.

„Aj ty to vidíš, Boris, však?“ opýtala sa ostrým tónom. „To čo ja. My vieme.“

„Čo viete? Čo sú to za tajomstvá? Prikazujem ti, Judita, ísť hľadať rodičov toho neboráka, aby vedeli, že sa našiel, a potom zájst' po liečiteľa. Všetci tu len tak postávajú a čosi si šeptáte. Pomôžte mu predsa!“

„Toho chlapca odnesieš tam, odkiaľ si ho vzala, dcéra.“

Sprvu otcovým slovám nevenovala pozornosť. Boli tiché, a keďže sa od nej odvrátil, pohltil ich okolostojaci dav. Zašumelo to v ňom ako v úli a mnoho tvárí sa pretiahlo strachom.

„Prosím?“

„Počula si otca!“ Vybafol Artúr a zboku do nej udrel ostrým lakťom. „Musí späť do lesa! To chlapčisko nám nepatrí.“

„Čože? Ako to viete? Čo to vravíte? Ako späť do lesa? Ak tu aj jeho rodičia nie sú, azda ho máme len tak hodiť medzi stromy?“

Otec k nej znevrady priskočil ako lev a vytrhol jej chlapca z rúk. Bez všetkého ho hodil Artúrovi a dcéru zdrapil za lakeť.

„Hej! Musí preč! Nikdy nemalo prekročiť pozemok môjho panstva! Nikdy, Helena!“

„Veď neprekročilo. Priniesla som ho ja, vidíš predsa, že jeho život visí na vlásku.“

„Je mi jedno, že umrie.“

„Otec!“

„Len sa tak nesmie stať na mojej zemi.“

„Na tvojej zemi? Azda ste sa všetci pomiatli? Je to malé dieťa. Nevinné a zranené. Má krvavé rany na hlave i tielku a...“

„Je to jeho syn. A ja ti vravím, kým zapadne slnko, nebude tu,“ vyštekol otec a vykročil od nej preč bez toho, aby chlapcovi, ktorého Artúr surovo zvieral rukami, akoby to bol zahlušený zajac alebo líška a nie ubolená ľudská schránka, venoval čo i len jediný lútostivý pohľad.

„To nie!“ zakričala za ním a vrhla sa na brata. „Nič také sa nestane! To predsa nemôžeme urobiť! Otec! Preboha, veď je to dieťa! Čo v sebe nemáš kúska citu? Ja sa oňho postarám, ak nechceš, aby sa ho dotýkali tvoji ľudia. Vezmem ho k sebe do domu a vyliečim ho...“

Vyslala k Artúrovi vražedný pohľad a pokúsila mu chlapca vyrvať z rúk. Ten ho však šmaril k jednému z chlapcov, ktorí s ním len pred pár hodinami prišli z lovu a ešte páchli zvieračou krvou. Nedbali, že dieťa letelo vzduchom ako kameň, že ho udierali ich ruky a jeho telíčko pri dopade na mocné hrude bolestivo dunelo.

„Dajte mi ho!“

Pohadzovali si ho od jedného k druhému a v Helene vrela krv. Keď potom jednému z nich vyletel pomedzi dlane a so žuchnutím dopadol k Artúrovým nohám, už sa neovládla. Päťami ich rozohnala do strán a natiahla sa za chlapčatom. No keď sa jej prsty len letmo dotkli jeho svetlých vlások, ktosi ju schytil okolo bokov a odhodil do strany. Ako sa otriasla, zistila, že to bol jej otec, ktorý si to zrejme predsa rozmyslel a znovu sa zjavil v hlúčku ľudí postávajúcich okolo chlapcovho tela. Mýlila sa však.

„Asgerov syn okamžite zmizne, Helena. Skôr než tí barbari zo severu zavetria, že stopy jeho potomka smerujú k nám.“



Chodila po domci z jedného jeho konca na druhý, mädlila si dlane o seba a očami blúdila k oblokom. Zakrádala sa za nimi čier-nočierna tma. Prišla tak, ako sľuboval vzduch pri útese s dažďom a vetriskom. Teraz už kvapky dažďa neúprosne šibali do okeníc a silné vetrisko svišťalo v trhlinách medzi múrmi i doskami na streche a mykalo nimi, div ich nevytrhlo.

V Helene rástol čoraz väčší hnev a miesil sa s rozčarovaním a so strachom. Azda to naozaj urobili? Aj v tom nečase? Odviedli to chlapča do hlbokého nepreniknuteľného vlhkého lesa? Umrieť?

Prinútili ju opísať im miesto, kde ho našla, a potom ju násilím odviekli do otcovho domu. Pred jeho dverami stál Ozan. Tušila, že len čo odbije polnoc a bude si istý, že si už ľahla na lôžko, vojde dnu a ako mnohokrát predtým, znovu sa pousiluje o jej telo.

Otcovi, ale najmä jej bratovi, to neprekážalo.

Sľúbili mu jej ruku a bolo zjavné, že svoj sľub mienili dodržať, lebo Ozan bol z majetnej rodiny bojovníka Petráša, ktorého otec dosť uznával.

Lenže Helena nie...

Zakliala a skúsila pootvoriť jedno z malých oblokov smerujúcich na západ. Hnevala sa, že to musí urobiť až potom, ako Ozan vstúpi do jej malého domu a ona ho poženie k čertom. Spřška ľadového dažďa jej ihneď zmáčala predok šiat aj tvár. Žmúrila oči, aby zrakom prenikla cez spleť hustých kvapiek. Chvíľu trvalo, kým si jej zreničky privykli na tmu vonku. Lampáše a fakle nad domami ostatných osadníkov dažď nemilosrdne zhasol. Grajnikovo panstvo bolo ako v hrobe, sľaby ho niekto prikryl zeminou. A to jej vyhovovalo.

Šibla pohľadom z jednej strany na druhú a nedbala, že jej voda prilepila červenkasté vlasy na čelo. Zdalo sa jej, že všade vládne pokoj. Ohnisko v strede panstva už len ticho sýčalo, kroky chlapov utíchli. Vedela, že niektorí sú pri bráne na stráži, no ona poznala spôsob, ako ich obísť, aby jej v úteku nezabránili. Dokázala to už neraz!

A dnes v noci mala o dôvod viac na to, aby opustila Grajnikovu dedinu.

Musela to chlapča zachrániť stoj čo stoj, svedomie jej totiž nedovolilo zamýšľať či konať inak.

Pre svoj plán však potrebovala aj svoju kobyľu Dámu, aby dokázala prejsť lesom čo najrýchlejšie a v prípade potreby sa vyhnúť Artúrovi a jeho poskokom, ktorí sa pred štyrmi hodinami vybrali s chlapcom späť do lesa.

Boli takí nemilosrdní. Ako niečo také dokázali urobiť nevinnému dieťaťu? Azda bola nenávisť medzi nimi a Asgerovcami viac ako život toho malého?

Kone v stodole za domom nepokojne fřkali, lebo ich hlučný dažď vytrhol zo spánku. Obávala si, či ich otec nepôjde skontrolovať. K svojim koňom sa často správal ohľadupľnejšie ako k ľuďom, čo dokázal aj dnes večer pri strete s Asgerovým synom.

Naozaj bol jeho?

Vraj ho Judita s otcom spoznali podľa znamenia pod bradou. Na tenkom bielom krku mal dve drobné rezné ranky nie

väčšie ako pol nechta na detskom malíčku. Až pri pozornejšom pohľade človek zistil, že sú to dva polmesiace. Je to symbol Asgerovcov, ktorým sa hneď po narodení navzájom značkujú. Aj to otec pripisoval ich barbarstvu a chladnej severskej krvi. Kto to už kedy videl zohaviť krk svojho čerstvo narodeného dieťaťa ostrím malej dýky?

Ak áno, ak to bol Asgerov syn, čo potom hľadal na tejto strane vysočiny?

Helena odstúpila od obloka a pribehla k stolu v strede miestnosti. Po večeri na ňom ostali nedojedené krajce chleba, údenej klobásy a uvarené vajíčka. Strčila ich do koženého mecha s vlneným plédom na jeho dne, kam už skôr vložila kostihojovú masť, odvar z repíka a plátno, a pridala aj dve kapsy s vodou. Potom z háčika pri dverách stiahla tenký čierny plášť, ktorý by ju ako-tak mohol ochrániť pred dažďom, a prehodila si ho cez plecia a hlavu. Výhodou bolo, že ju dokonale ukrýval a splýval s nocou.

Vyčkala ešte niekoľko desiatok minút, ktoré sa jej zdali ako celá večnosť...

Potom sa drevené dvere, ktoré ju delili od toho zvrhého Ozana, pootvorili a ona zočila jeho vetrom ošľahanú a kiahňami poznačenú tvár. Na toto čakala, aby mohla uskutočniť svoj plán...

Zadivil sa, keď si uvedomil, že neleží na slamníku, ale postáva v strede miestnosti.

Predpokladal, že bude pod dekou len v košielke, spiaca, nevinná, povoľná... a on sa šuchne k nej. Začne jej nehybné telo hladiť drsnými dľaňami, a kým sa spamätá, ukradne si z nej aspoň kúsok.

Oči sa jej zablykli.

Ozan zamrňal a ostal stáť na prahu, takže ho dvere nechtiac udreli po pleci.

„Čo nespíš? Je polnoc. Všetci zaľahli.“

„Tak čo tu hľadáš ty?“

„Ko... kontrolujem ťa. Grajnik mi to nakázal. A ja plním, o čo ma požiadal.“

„A aj niečo navyše, však?“ sarkasticky zatiahla a schytila medzi prsty malý nožík na jablká. Vykročila k nemu, lačne pohodávajúc bokmi a špárajúc si jeho ostrou čepeľou za nechťom pravého palca.

„Čo hovoríš? Stále si oblečená. Prečo?“

„Však ty vieš.“

Potiahol nosom a povýšenecky zodvihol hlavu. Vždy sa na ňu díval zvrchu a ona dobre vedela, že svadbou by sa to len zhoršilo. Tento muž nevnímal ženy ako rovnocenné, naopak, znevažoval ich a ponižoval. A hľadal v nich len poslušnosť a potešenie. Otcovi to zmienila niekoľkokrát. Aj to, že sa vydá jedine z lásky, presne tak, ako to urobil on a jej matka.

„Fakt viem? Azda ma čakáš?“

„Čakám na to, až ťa tak ako toľkokrát predtým, aj teraz pošlem do pekla. Tušila som, že prídeš, a preto som stále na nohách, aby si ma nemohol len tak ľahko zlomiť. V spánku je človek ako dieťa, no ver, že ja som stále bdela a svieža. Vypadni, Ozan!“

„Čo si myslíš, že len tak odídem?“

„Hej. Presne to urobíš.“

„Suka. Však chcem len to, čo majú aj ostatní.“

„Nie odo mňa.“

„Lebo si Grajniková? Preto?“

„Lebo ty si Ozan. Choď, kým zvreštím na celú osadu.“

„Od tvojho brata mám požehnanie.“

„Znásilniť ma?“

Zaručal a odlepil sa od dverí, pokročiac k nej bližšie. Zastavila ho až čepeľ dýky, ktorú Helena namierila priamo na jeho hrud'

„Beštia hnusná.“

„Choď a nevracaj sa.“

„Od tých dverí neodídem! Nepôjdem proti rozkazu, ktorý som dostal!“

„Máš ho však plniť na ich druhej strane, nie? Ak ešte raz vstúpiš dnu bez môjho dovolenia...“

„Myslíš si, že si niečo viac, lebo si jeho dcéra? No poviem ti, že si presne taká ako všetky ostatné. Vlastne nie. Tie sú aspoň poslušné. Pokorne sklonia hlavu a...“

„Roztiahnu nohy, viem. Tak si choď k nim. U mňa nič také nehľadaj.“

Odvrátil sa, odplul si smerom k ohnisku a navela schytil do rúk haspru na dverách.

„Raz ťa dostanem, Helena Grajniková. A nebudem ťa šetriť, to mi môžeš veriť.“

Vydýchla si, keď urobil presne, ako povedal, a dvere sa za ním zaplesli.

Sklopila nožík, ešte chvíľu sa dívala na drevené vráta a načúvala zvukom za nimi.

Vedela, že od nich neodíde, ale oprie sa o stenu povedľa, zakľaje si ako pohan, od hnevu zovrie päste, uľaví si smerom k múriku a po takej hodinke zadrieme.

To bude jej chvíľa...

Bolo niečo po druhej, keď sa cez úzky otvor na okne pretiahla von, bojujúc s látkou plášte aj mechom s jedlom. Dopadla do rozmočenej zeme tak ticho, akoby bola drobná mačka. Nik si ju nevšimol, lebo nikde nebolo ani živej duše.

Podišla k stajni a cez diery v latách nakukla do boxov, kde postávali otcove žrebce, medzi nimi aj jej hnedá kobyľa Dáma. V otcovom dome rovno naproti bola tma. Ibaže to vôbec nemuselo značiť, že si už mocný Boris Grajnik ľahol na odpočinok. Skôr číhal na južnú bránu, ktorou pred pár hodinami odišli jeho muži s nepriateľovým synom prehodeným cez konský chrbát.

Ona sa však vydá opačným smerom. Severnou bránou... Potom panstvo okľukou obíde a poberie sa lesom vrchom. Predpokladala, že Artúr je už na ceste domov, možno dokonca pár stoviek metrov pred cieľom. A to chlapča... to úbožiatko leží

pohodené v mokrej tráve. Šanca, že to prežije, klesala každou minúťou a každou kvapkou, ktorá spadla na zem kysuckej vysočiny.

Helena si toho bola plne vedomá, a preto hneď ako opustila ich pozemok a cítila sa v bezpečí, skusmo vyskočila na Dámu a spolu cválali mokrým lesom tak rýchlo, ako to poveternostné podmienky a jej sily dovoľovali.

Uháňali pomedzi stromy, a ak by kopytá jej koňa neduneli po mokrej zemi, nebolo by ich vidieť ani počuť. Helena bola dobrá jazdkyňa a túto časť vysočiny poznala sťa vlastnú dľaň.

Vedela, kde je zráz a dolina najnebezpečnejšia, z ktorej strany prebrodiť potok, ktorý ústil do Čiernej rieky dolu pod previsom, aby ju v tomto nečase nestrhol silný spodný prúd.

Bola mokrá do poslednej nitky a tmavý plášť sa na nej blyštal ako diamant. Podchvíľou sa jej zazdalo, že počuje psí štekot a rýchly cval koní, ktoré sa rovnako ako ich jazdci túžili dostať do tepla a sucha.

Bola si istá, že ak tam v húštine naozaj niekto je, tak jedine Artúr a traja ďalší chlapi, ktorých otec poslal s ním.

Vyčkala za kmeňom vysokého duba a hlasno dýchala. Dámu, v ktorej vrela rozhorúčená krv, tíšila jemným dotykom prstov po šiji.

Mala dosť, no stále vládala, lebo bola na rýchly trysk zvyknutá. Kobyla bola mladá a silná, sotva sa jej iná z kobýl na Grajniovom panstve vyrovnala. Preto bola Helenina a nik iný na ňu nemal nárok.

Keď sa žene zdalo, že je les znovu celkom tichý, opäť ju popohnala do cvalu a schádzajúc dolu brehom mierila k miestu, kde chlapča podvečer našla.

Bola od neho vzdialená už len niečo vyššie dvoch kilometrov.

Nad hlavou jej zakrúžil krdeľ strák a noc rozrážal mesačný svit, ktorý sa onedlho zmení na slnečný. Viditeľnosť bola väčšia, čo jasne značilo, že noc strieda brieždenie.

Mala by byť v cieľi.

Tak kde je?

Kam ho odhodili?

Azda neurobili to, čo vraveli? Zmenili svoje plány, zahrldali ho? Čo ak ho zhodili z previsu do Čiernej rieky, aby si ho tá odniesla, kam len chce, možno rovno k Asgerovi, jeho otcovi?

A bude to vyzerat' ako nehoda...

Zoskočila z kobyly a ťahajúc ju za vôdzku prekročila zopár kónárov pod nohami. Bolo to niekde tu... Poznala tento les aj každý jeho strom, svah aj to, ako sa staré duby čoraz viac skláňajú k zemi a tie mladé ťahajú nahor za slnkom, každý krík, každé krovie či chrastie. Nemohla sa mýliť, pretože tu bola neraz. Šliapala po známej pôde a obdivovala hru letokruhov na odhalených pňoch. Chlapi stromy spálili, aby mali čím kúriť a údiť mäso.

Azda im to miesto neopísala dostatočne? Povedali si, že ho hodia tu alebo tam a je jedno, či je to bližšie a či ďalej? Lenže sami tvrdili, aké dôležité je dieťa nechať presne v tom bode, kde ho Helena našla. Pretože jedine tak nevznikne žiadne podozrenie, že ho niekto z nich objavil, iba tak zahladia stopy k nim a ten, kto to vykonal, ho nájde!

Zakliala smerom k lesu aj k oblohe, z ktorej sa neprestával rinúť dážď, a spustila sa na kolená. Skrehnutými prstami začala odhrňať vlhké, prenikavo páchnuce lístie. Artúr bol schopný doň to dieťa zahrabať, aby tak urýchlil jeho skon. Iba on bol taký netvor. Iba jemu bola ukradnutá akákoľvek živá duša aj tá detská. Lutovala jeho budúcu ženu Luciu, ktorú si mal v zime vziať za svoju. Už teraz vedela, že je nešťastná a ako veľmi trpí. Helena si bola istá, že rovnako zversky ako k druhým sa bude jej brat správať aj k svojej manželke. Neboli mu do vienka dané žiadna milosrdnosť ani cit. Nemal v sebe zakorenenú zodpovednosť ba ani vernosť, o čom svedčili jeho milostné avantúry s ďalšími ženami na panstve. Bolo ich niekoľko... Vedela to Helena, vedel to otec a aj Lucia a napriek tomu so sobášom súhlasila.

Zakvílila a znovu a znovu vnárala prsty do rozmočenej zeme. Až ju od námahy pálili plecia. Po pár minútach sa vyčerpaná oprela o päty a cez studené kvapky pozrela k hustým šípkovým kríkom, ktoré pomaly, ale isto dozrievali. Ostré pichliače na ich stopkách sa jagali v daždi. Vysmievali sa jej? Niečo vraveli? Plytko dýchala a snažila sa nazbierať nové sily, aby mohla pokračovať v hľadaní.

Iba čo sa pozviechala na nohy a pokročila bližšie ku krom, zbadala ho.

Toho chlapca.

Ležal v tých kríkoch zabalený vo svojom vlnenom kabátci. Vnorený medzi červenými hlavičkami šípok a tisíckami ostňov.

Helena zavyla od hnevu a pomyslela si, že za toto Artúra stiahne z kože.

Ak sa ho iní báli, ona veru nie. Vždy sa mu dokázala postaviť, a to nielen slovne. Svojho brata nenávidela rovnako ako to, čo zosobňoval a čo mu natlačili do hlavy jeho posluhovači. Vraj mu raz bude Zvoník patriť od horného po dolný koniec a každá noha, každá ruka, každý domec v ňom. Nikdy však z neho nebude dobrý pán, nie taký, aký bol ich otec, ktorý mal česť aj cit pre spravodlivosť. A hoci nebol láskavý ani milý či pokorný, vedel si vážiť slova aj človeka.

Zato Artúr...

Zaochkala, keď na hánkach rúk pocítila ostré bodnutia. Všivave! Ako ho sem mohol len tak pohodiť? Zahryzla si do pery a prehltna vzlyk, keď jej trne poškriabali predlaktia. Naveľa malé teličko obopla dľaňami a so zaťatými zubami sa ho pokúsila vytiahnuť von. Vtiahla do seba vzduch hnevu a rozčarovania, keď zbadala jeho dodriapanú tvár. Šípkové kry mu doslova dotrhali pokožku na lícach aj na krku. Škrabance preľali aj dva polmesiacce pod jeho malou bradou, a to Helenu priam rozzúrilo.

Rýchlo si ho pritísla na hrud' a odbehla s ním k vaku, v ktorom mala vlnený pléd, aby doň chlapca zabalila. Malé rúčky sa

mu hompálali vo vzduchu ako dva tenké povrázky. Viseli dolu a boli biele sťa múka. Biela bola aj jeho tvár, aj ten krk...

Len čo ho zakrútila do hrubej vlnenej látky, ktorá už nasiakla vlhkom a s každou padnutou kvapkou dažďa mokla čoraz viac, podišla k Dáme, aby ich oboch zahriala svojím teplým dychom a horúčavou vlastného tela. Pritisla sa k jej bruchu s chlapcom v náručí a až po niekoľkých minútach sa odhodlala skloniť k jeho tvári, aby zistila, či ešte dýcha. Niečo začula, ale či to nebol len vietor, ktorý sa krútil nad lesom?

„Chlapček?“

Jeho žltkasté mihalnice oviol závan jej dychu. Inak nič. Ostali zlepené a nehybné.

„Dieťa drahé, vydrž. Len vydrž.“

Natiahla sa za mechom, odkiaľ vybrala úzku kapsu s vodou. Hoci tušila, že z nej ani kvapka neprenikne pomedzi jeho zomknuté pery, predsa to skúsila.

Zaúpela, keď sa mu na tvári stále nepohol ani jediný sval.

„Vezmem ťa do sucha. A postarám sa o teba.“

Ten plán vyhútala, keď sa dívala, ako Artúr s mužmi a dieťaťom pred zotmením miznú v lese. Nechodievala k previsu len preto, aby sa dívala dolu na divokú rieku a snívala. Objavovala tam nepoznané a možno aj zakázané miesta. Skryté úzke jaskynky, ktoré v útrobám kamennej steny vytvorila samotná príroda. Nádejala sa, že nik okrem nej o nich netuší a sú dokonale ukryté pred každým, kto vkročí do lesa na vysočine Zvoník. Teraz preložila chlapča cez kobylin horúci chrbát a potom naň sama skusmo vyskočila. Nato si chlapca obrátila k sebe a schovala ho pod plášť, ktorý preňho predstavoval aspoň malú ochranu pred neutíchajúcim dažďom.

Potom vykročili k útesom.

Dorazili k nim, keď už temnú oblohu pretínali prvé slnečné lúče. Tu na severe slnko vychádzalo skoro a najmä počas leta. Už nemali veľa času. Chlapi v osade zrejme zistili, že jej niet.

Preto rýchlo zoskočila z kobyly a napriek jej protestom ju silno potiahla za vôdzku. S nákladom na jej chrbte prešla po klzkých kameňoch a strmej skalnej stene nad riekou. Urobila to už niekoľkokrát predtým, a preto vedela, kam stúpiť a ktorej trhline sa vyhnúť či ako obísť strminu. Dnes to však bolo kvôli chlapcovi a Dáme náročné a Helena od vyčerpania a zimy spôsobenej vytrvalým lejakom sotva videla pred seba.

Keď konečne vošla do útrob previsu, bola taká mokrá a tak veľmi sa triasla, že nevládala urobiť ani krok navyše. Prudko dopadla na drsné balvany a ostala tam len tak nehybne ležať, vstrebávajúc ich chlad. Helena mala pocit, že sa viac nepozviecha...